

4^ο φύλλο της υπ' αριθμ. ....../2013 απόφασης του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική Διαδικασία)

ένεκα της ιδιότητός του, ως βουλευτής, καθόσον η αρχή του ανευθύνου που θεσπίζει το άρθρο 61 παρ.1 του Συντάγματος για τους βουλευτές και η ειδική διαδικασία που ορίζεται από την δεύτερη παράγραφο του ίδιου άρθρου, για την περίπτωση ποινικής ή και αστικής ευθύνης τους, αφορούν σε υποθέσεις σχετιζόμενες με γνώμη ή ψήφο που έδωσαν κατά την άσκηση των βουλευτικών καθηκόντων τους, δηλαδή κατ' αρχήν στην Βουλή και τις Επιτροπές της, και όχι και σε εκδηλώσεις που είναι άσχετες με την άσκηση των βουλευτικών τους καθηκόντων, όπως επί παραδείγματι η έκφραση γνώμης στον τύπο ή, στην προκειμένη περίπτωση, στο ραδιόφωνο (Αθανάσιος Ράικος, Συνταγματικό Δίκαιο, τεύχος Β', εκδ. 1990, σελ. 41). Εξάλλου, η ελευθερία της έκφρασης, που επικαλείται ο εναγόμενος και καθιερώνεται συνταγματικά από την διάταξη του άρθρου 14 του Συντάγματος, έχει ως όριο τον νόμο, υπό την έννοια ότι δεν είναι επιτρεπτή η έκφραση συκοφαντικής ή δυσφημιστικής γνώμης, καθόσον τούτο προσκρούει στις διατάξεις των άρθρων 362, 363 και 364 ΠΚ, που έχουν τεθεί χάρις της προστασίας της άξιας του ανθρώπου, κατά την συνταγματική επιταγή του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος. Επιπλέον, η αγωγή αυτή είναι ορισμένη καθόσον, και παρά τις περί του αντιθέτου αιτιάσεις του εναγομένου, περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την διασάφηση της διαφοράς καθώς και για την θεμελίωση αιτήματος παράλεψης της προσβολής στο μέλλον, και νόμιμη, ερειδομένη επί των διατάξεων των άρθρων 57, 59, 299, 330, 914, 932, 346 ΑΚ, 361, 362, 363 ΠΚ, αρ. 4 παρ.10 του ν. 2328/1995 σε συνδ. με το άρθρο του Ν. 1178/1981, 70, 176, 946 και 947 ΚΠολΔ πλην των αιτημάτων α) για κήρυξη της παρούσας απόφασης προσωρινά εκτελεστής και β) δημοσίευσης της στον ημερήσιο τύπο, με την απειλή χρηματικής ποινής για τον εξαναγκασμό του εναγομένου, καθόσον τούτα προσιδιάζουν μόνον σε καταψηφιστικής φύσεως αποφάσεις, που με την τελεσιδικία τους παρέχουν τίτλο εκτελεστό, και όχι στις αναγνωριστικές, όπως η προκείμενη, ιδίως δε ως προς το δεύτερο διότι από την παράγραφο 6 της διάταξης του μόνου άρθρου του Ν. 1178/1981, που, κατά την επιταγή του άρθρου 4 παρ.10 του ν. 2328/1995 εφαρμόζεται και στην υπό κρίση περίπτωση (και μάλιστα, ως ειδική, κατισχύει του άρθρου 59 ΑΚ, ως

προς τις προϋποθέσεις θεραπείας της προσβολής δια δημοσιεύματος) σαφώς συνάγεται ότι η αποκατάσταση της προσβολής της προσωπικότητας με την δημοσίευση της απόφασης που θα εκδοθεί σχετικώς παρέχεται μόνον επί καταψηφιστικών αποφάσεων. Καθόσον αφορά το αίτημα για άρση της προσβολής με ανάκληση των φερομένων ως συκοφαντικών δηλώσεων, κρίνεται νόμιμο μόνον κατά το μέρος που ουσιαστικά περιέχει αίτημα θεραπείας της ηθικής βλάβης, κατ' αρθρον 59 ΑΚ, καθόσον μόνον όταν η προσβολή είναι ακόμα ενεργή μπορεί να ζητηθεί η άρση της, κατά το άρθρο 57 ΑΚ, σύμφωνα και με δσα γίνονται δεκτά στην προεκτιθέμενη νομική σκέψη, και εν προκειμένω, κατά τα ιστορούμενα στην αγωγή, τούτο δεν συμβαίνει, αφού ως τέτοια υπολαμβάνεται ο ήδη συντελεσθείς ισχυρισμός συκοφαντικών ισχυρισμών από τον εναγόμενο και όχι ο αντίκτυπός τους στην προσωπικότητα του ενάγοντος (Β. Βαθρακοκούλης, EPNOMAK, τομ. Α, εκδ. 2000, σελ. 280, σελ. 300 παρ.7). Συνεπώς, η υπό κρίση αγωγή κατά το μέρος, που κρίθηκε νόμιμη, πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της, διοθέντος ότι για το αντικείμενο της δεν απαιτείται η καταβολή τέλους δικαστικού ενσήμου, λόγω του αναγνωριστικού της χαρακτήρα της, καθώς η διάταξη του άρθρου 70 του Ν. 3994/2011 (με την οποία και οι αναγνωριστικές αγωγές υπόκεινται πλέον στην υποχρέωση καταβολής δικαστικού ενσήμου), κατά την ρητή πρόβλεψη της μεταβατικής διάταξης του άρθρου 72 παρ. 14 του ιδίου Νόμου, εφαρμόζεται μόνον στις αγωγές που ασκούνται μετά την έναρξη ισχύος του (ήτοι μετά τις 25/7/2011) ενώ η διάταξη του άρθρου 21 παρ. 3 του Ν.4055/2012 δεν εισάγει με σαφήνεια αντίθετη ρύθμιση.

II. Ο ενάγων, με την συνεκδικαζόμενη από 19-11-2012 αγωγή, ισχυρίζεται ότι ο εναγόμενος, με δηλώσεις του σε εφημερίδες, ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς και στο διαδίκτυο, ισχυρίσθηκε για εκείνον ψευδή περιστατικά, εν γνώσει ή και από υπαίτια άγνοια της αναλήθειας τους, με σκοπό την συκοφάντησή του, και επιπλέον μετήλθε απαξιωτικών και απειλητικών για εκείνον εκφράσεων, με σκοπό την εξύβρισή και τον εκφοβισμό του, που προσέβαλλαν την προσωπικότητά του, καθόσον έτρωσαν την τιμή και την υπόληψή του. Με βάση τους ισχυρισμούς αυτούς και για την αποκατάστα-

5^ο φύλλο της υπ' αριθμ. ....../2013 απόφασης του Πολυμελούς
Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική Διαδικασία)

ση της ηθικής του βλάβης ζητεί να υποχρεωθεί ο εναγόμενος, με απόφαση προσωρινά εκτελεστή, να του καταβάλει το ποσό των 300.000 ευρώ, με τον νόμιμο τόκο από την επομένη της επίδοσης της αγωγής, να υποχρεωθεί σε άρση της προσβολής του, με κάθε πρόσφορο μέσο, ιδίως δε με την ανάκληση των συκοφαντικών ισχυρισμών του, απειλουμένης χρηματικής ποινής για την περίπτωση που δεν το πράξει, να παραλείπει στο μέλλον τέτοιου περιεχομένου προσβλητικές εκδηλώσεις σε βάρος του, απειλουμένης για κάθε νέα προσβολή, χρηματικής ποινής, καθώς και να καταδικασθεί στην δικαστική του δαπάνη. Με τέτοιο περιεχόμενο και αιτήματα, η αγωγή αυτή παραδεκτά εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, που τυγχάνει καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιο (άρθρα 9 παρ. 1, 18 περ 1 σε συνδ. με 14-17 και 22 ΚΠολΔ), προκειμένου να εκδικασθεί κατά την ειδική διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 681 Δ' ΚΠολΔ, που, σύμφωνα με όσα γίνονται δεκτά στην προεκτιθέμενη νομική σκέψη, εφαρμόζεται και στις διαφορές εκείνες που αφορούν σε αξιώσεις προστασίας της προσωπικότητας όταν η προσβολή αυτής προκλήθηκε από δημοσιεύσεις στο διαδίκτυο, απορριπτομένου ως αβασίμου του περί του αντιθέτου ισχυρισμού του εναγομένου, ως και έκεινων περί απαραδέκτου ή και αναρμοδιότητος του παρόντος Δικαστηρίου, ένεκα της ιδιότητος του βουλευτή την οποία φέρει, καθόσον, για τους ίδιους λόγους που αναφέρθηκαν για την προηγούμενη αγωγή, η διάταξη του άρθρου 61 του Συντάγματος δεν αφορά στην υπό κρίση περίπτωση. Επιπλέον, η αγωγή αυτή, παρά τις περί του αντιθέτου αιτιάσεις του εναγομένου, είναι ορισμένη καθώς περιέχει όλα τα αναγκαία στοιχεία για την διασάφηση της διαφοράς και την θεμελίωση αιτήματος παράλειψης της προσβολής στο μέλλον, και νόμιμη, ερειδόμενη στις διατάξεις των άρθρων 57, 59, 299, 330, 914, 920, 932, 346 ΑΚ, 333, 361, 362, 363 ΠΚ, 4 παρ.10 του ν. 2328/1995, του Ν. 1178/1981, 176, 907, 908 περ. δ', 946 και 947 ΚΠολΔ. Καθόσον αφορά το αίτημα για άρση της προσβολής με ανάκληση των φερομένων ως συκοφαντικών δηλώσεων, κρίνεται νόμιμο μόνον υπό την διάκριση που προεκτέθηκε και για την προηγούμενη αγωγή ήτοι ως μέτρο που τείνει στην αποκατάσταση της ηθικής βλάβης, κατά

το άρθρο 59 Α.Κ. Συνεπώς, και η αγωγή αυτή πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της, δοθέντος ότι για το αντικείμενο της έχει καταβληθεί το απαιτούμενο τέλος δικαστικού ενσήμου με τις υπέρ φίλων προσαυξήσεις (προκύπτει δε τούτο από το προσκομισθέν υπ' αριθμ. 13377028/29-1-2013 – σειρά VI- διπλότυπο είσπραξης με τα επικολληθέντα επ' αυτού κινητά ένσημα υπέρ ΤΥΠΔΑ ΤΑΝ).

Από τις επ' ακροατηρίου ανωμοτί καταθέσεις των διαδίκων και τις ένορκες των προταθέντων από αυτούς μαρτύρων, οι οποίες (καταθέσεις) περιέχονται στα ταυτάριθμα με την παρούσα πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης του Δικαστηρίου τούτου, όλα τα έγγραφα που οι διάδικοι επικαλούνται και προσκομίζουν, από τα οποία άλλα λαμβάνονται υπόψη προς άμεση απόδειξη και άλλα για τη συναγωγή δικαστικών τεκμηρίων, εκτός όσων έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα και δεν προσκομίζεται μετάφρασή τους (αρ. 454 ΚΠολΔ), την υπ' αριθμ. 15.237/21-3-2012 ένορκη βεβαίωση, που ελήφθη από την συμβολαιογράφο Βάμου Αποκορώνου Κρήτης Ευαγγελία Μαυρομανωλάκη-Βελεγράκη, με επιμέλεια του ενάγοντος, μετά από νομότυπη κλήτευση του εναγομένου, τις υπ' αριθμ. 3.437/21-3-2012, 3.441/21-3-2012, 3.442/21-3-2012 και 3.798/20-12-2012 ένορκες βεβαιώσεις που ελήφθησαν από την συμβολαιογράφο Αθηνών Ελένη Κάλλη, με επιμέλεια του ενάγοντος, μετά από νομότυπη κλήτευση του εναγομένου, τις υπ' αριθμ. 5.968/26-9-2012, 6.087/22-1-2013, 6.088/22-1-2013, 6.089/22-1-2013 ένορκες βεβαιώσεις, που ελήφθησαν από τον συμβολαιογράφο Αθηνών Σωτήριο Ματσανιώτη, με επιμέλεια του εναγομένου, μετά από νομότυπη κλήτευση του ενάγοντος, τους προσκομιζόμενους ψηφιακούς (πολυμορφικούς) δίσκους (dvd), που θεωρούνται, κατ' άρθρον 444 περ. 3 ΚΠολΔ, ιδιωτικά έγγραφα, καθόσον έχει λάβει χώρα η μεταφορά τους στον γραπτό λόγο, και τέλος τα διδάγματα της κοινής πείρας που λαμβάνονται υπόψη αυτεπαγγέλτως και χωρίς απόδειξη (αρ. 336 παρ. 4 ΚΠολΔ) αποδεικνύονται τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Κατά το έτος 2009, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος προέβη σε διαδοχικές αγοραπωλησίες ασφαλιστηρίων δανειστικού κινδύνου, γνωστών διεθνώς ως “Credit Default Swaps” (CDSs), συνολικής ονομαστικής αξίας 1,3 δισεκατομμυρίων δολαρίων (δηλαδή 917,9 εκατομμυρίων ευρώ), που είχαν ως

6^ο φύλλο της υπ' αριθμ. ....../2013 απόφασης του Πολυμελούς
Πρωτοδικείου Αθηνών (Τακτική Διαδικασία)

βάση αναφοράς ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου. Οι συναλλαγές αυτές προκάλεσαν σύντομα το ενδιαφέρον του ελληνικού πολιτικού κόσμου και του τύπου, καθόσον το Ταχυδρομικό Ταμιευτηρίου αποτελεί μεν ανώνυμη εταιρία, δημοσίας όμως ωφελείας, όπου διατυπώθηκαν και επικρίσεις για την συγκεκριμένη επενδυτική στρατηγική της διοίκησής του, ιδίως όμως, και τούτο κυρίως όταν η οικονομική πορεία της χώρας δεν εξελίχθηκε ομαλά, για τον χρόνο πώλησης των συγκεκριμένων CDSs. Τούτο δε ένεκα της λειτουργίας που δύναται να επιτελέσουν, καθόσον πρόκειται για ασφαλιστήρια δανειστικού κινδύνου, που εκδίδονται από συγκεκριμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, οι οποίοι εγγυώνται στους κατόχους τους ότι σε περίπτωση που τα ομόλογα τά οποία έχουν ως βάση αναφοράς τελικώς δεν αποπληρωθούν από τον υπόχρεο εκδότη τους, τότε θα καταβληθεί σε αυτούς (κατόχους), υπό τύπο ασφαλίσματος, ποσό ίσο με την αξία τους (που συνιστά και την κεφαλαιακή αξία των CDSs, που προσδιορίζεται και ως υποκείμενη ή ονομαστική), για την οποία εξασφάλιση ο λήπτης των CDSs υποχρεούται, ανά τακτά χρονικά διαστήματα, στην καταβολή ασφαλίστρου (ασφάλιστρα κινδύνου), που δεν είναι σταθερό αλλά μεταβάλλεται, καθόσον υπολογίζεται με βάση έναν οικονόμικό δείκτη (spread) που επηρεάζεται από τον κανόνα της προσφόρας και της ζήτησης (που με την σειρά του επηρεάζεται από τις πιθανότητες επέλευσης του ασφαλιστέου κινδύνου). Περί εξασφαλιστικού δε χαρακτήρα των CDSs μπορεί να γίνει λόγος μόνον κατά την περίπτωση που ο λήπτης τους τυγχάνει και κάτοχος του ομολόγου αναφοράς τους, το οποίο όμως δεν είναι υποχρεωτικό, καθόσον λήπτης αυτών μπορεί να γίνει και οποιοσδήποτε τρίτος (που δηλαδή ουδέν κίνδυνο διατρέχει από την μη αποπληρωμή του ομόλογου αναφοράς), οπότε και η επιλογή αγοράς τους γίνεται συνήθως με κανόνες «τζόγου», καθόσον προτιμώνται εκείνα που η επέλευση του ασφαλιστέου κινδύνου καθίσταται περισσότερο πιθανή, με αποτέλεσμα (ένεκα της αύξησης της ζήτησης) την αύξηση των ασφαλίστρων κινδύνου. Η περίπτωση αυτή, αμιγώς κερδοσκοπικού χαρακτήρα, επικρίνεται σφόδρα παγκοσμίως, καθόσον οι κάτοχοι των συγκεκριμένων CDSs (που αποκαλούνται και “γυμνά”) έχουν

κάθε συμφέρον στο να περιέλθει ο εκδότης της υποκείμενης αξίας (ομολόγου ή άλλης δανειστικής σύμβασης) σε κατάσταση αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του. Εν προκειμένω, η αγορά των συγκεκριμένων CDSs από το Ταχυδρομικό Ταμευτήριο, που ~~κατόπιν~~^{επίκαιο} διέθετε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, είχε εξασφαλιστικό χαρακτήρα, ξεκίνησε την 20 Μαρτίου του 2009 και συνεχίστηκε μέχρι και την 17 Νοεμβρίου του ιδίου έτους, οπότε μετά δύο ημέρες ξεκίνησε η σταδιακή πώλησή τους, που ολοκληρώθηκε μετά περίπου ένα μήνα. Πωλήσεις CDSs, ονομαστικής αξίας 225.000⁰⁰⁰ δολαρίων, είχαν πραγματοποιηθεί και την περίοδο 29 Οκτωβρίου 2009 - 6 Νοεμβρίου 2009, κατόπιν όμως είχε ακολουθήσει αγορά άλλων, συνολικής ονομαστικής αξίας 150.000⁰⁰⁰ δολαρίων. Κατά τον χρόνο πώλησης των CDSs ο δείκτης προσδιορισμού των ασφαλίστρων τους (spread) είχε ήδη αρχίσει να αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς (καθώς από τις 163 μονάδες που είχε διαμορφωθεί την 17 Νοεμβρίου 2009 – και προηγουμένως είχε κινηθεί πολύ χαμηλότερα έως και στις 100 μονάδες τον Αύγουστο του 2008 - την 17 Δεκεμβρίου 2009, που έγινε η πώληση και του τελευταίου CDS, είχε ανέλθει στις 269 μονάδες), που καταδεικνύει αύξηση στην ζήτησή τους. Τον Απρίλιο του 2010 και ~~κατόπιν~~^{επίληπτα} τα επιτόκια δανεισμού της χώρας αύξαναν με ραγδαίους ρυθμούς, το οποίο καθιστούσε απαγορευτική την άντληση κεφαλαίων από τις αγορές (μέσω του δανεισμού) για την κάλυψη των αναγκών της (ήτοι την κάλυψη του τρέχοντος δημοσιονομικού ελλείμματος και την αναχρηματοδότηση του χρέους), η κυβέρνηση της Ελλάδας ανακοίνωσε ότι θα προσφύγει στον μηχανισμό στήριξης που της παρείχαν η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, που αποδέχονταν να παράσχουν σε αυτήν την αναγκαία χρηματοδότηση, υπό τον όρο ότι η Ελλάδα θα αναλάμβανε έναντι αυτών συγκεκριμένες δεσμεύσεις δημοσιονομικής προσαρμογής και υπό συγκεκριμένους όρους μεγαλύτερης δυνατής εξασφάλισης αποπληρωμής των δανείων που θα παρείχαν, που προσδιορίσθηκαν εν τέλει στις έγγραφες συμφωνίες που υπογράφηκαν τον Μάιο του ιδίου έτους (τις αποκαλούμενες συνολικά ως “Μνημόνιο”). Την 27 Οκτωβρίου 2011, η Σύνοδος Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συγκλήθηκε εκτάκτως για την κατάρτιση ενός οριστικού σχεδίου αντιμετώπισης